

МОРФОЛОГІЯ ПРИШІЙКОВОЇ ДІЛЯНКИ ЗУБА В АСПЕКТІ ГІПЕРЕСТЕЗІЇ

к. мед. н., ас. Костиренко О. П., к. мед. н., ас. Котелевська Н. В.,
Нетребовська О. В.

ВДНЗ України «Українська медична стоматологічна академія»,
кафедра терапевтичної стоматології, м. Полтава

Гіперестезія твердих тканин зубів до дії термічних, механічних або хімічних подразників досить часто трапляється в клінічній практиці. Провідними чинниками є загальні (ендогенні) і місцеві (екзогенні) фактори, які переважають у певній клінічній ситуації. Під час гіперестезії спостерігається демінералізація твердих тканин зуба, що призводить до зниження їхньої стійкості (резистентності) до дії різних місцевих несприятливих чинників. У доступній нам літературі не вдалося знайти обґрунтування процесу гіперестезії за участю структурних елементів твердих тканин зуба.

Мета роботи. Способом гістологічного визначення елементів твердих тканин зуба дослідити шляхи виникнення гіперестезії пришийкової ділянки зуба.

Матеріалом для дослідження слугували тонкі шліфи виготовлені з поперечних зрізів пришийкової ділянки зубів різних класів. Останні гістологічно забарвлювали за методикою Крапівіна та вивчали під світловим мікроскопом. Отримані результати фіксували цифровою фотокамерою.

Результати дослідження показали наявність структурних елементів твердих тканин зубів, які розташовані в пришийковій ділянці зуба. Так, на тонких шліфах поперечних зрізів зубів цієї ділянки ми спостерігали характерні розташування та напрямок дентинних каналців. Останні проходять майже паралельно до поверхні зрізу в зоні плащового дентину

й закінчуються в зоні цементу кореня. Особливу увагу звертає на себе пучок аргірофільних нервових волокон, які спіралеподібно переплітаються між собою, поширюючись по всьому периметру плащового дентину. Ці волокна проходять неподалік від цементу кореня, а в окремих ділянках занурюються в нього. На нашу думку, такі волокна структурно нагадують перехвати Ранв'є і відіграють провідну роль в інервації пришийкової ділянки зуба та забезпечують виконання рефлексорної функції пародонту. Також слід зазначити, що під час рецесії ясен на фоні дистрофічно-запальних та дистрофічних процесів пародонту відбувається руйнування цементу й оголення термінальних ділянок пучків нервових волокон пришийкової ділянки зуба.

Таким чином, зазначені вище процеси сприяють виникненню гіперестезії пришийкової ділянки зуба при патології пародонту. Детальне вивчення механізму виникнення підвищеної чутливості дентину в цій зоні дасть змогу в клінічних умовах раціонально провести місцеве медикаментозне лікування.